

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

MEDDELELSER

OM

HORSENS LÆRDE SKOLES

FORBEREDELSESSKOLE

I SKOLEAARET 1882—83.

HORSENS.

FOGHS BOGTRYKKERI.

1883.

Antallet af Forberedelsesskolens Disciple var ved Udgangen af forrige Skoleaar 53. Af disse 53 Disciple optoges i den lærde Skole 27, dels som studerende Disciple, dels som Realdisciple. Det nuværende Discipelantal er 53, der efter Censuren for Maj Maaned ere ordnede saaledes, som efterstaaende Fortegnelse udviser.

II. Klasse.

1. Juhl, T. (Faderen Partikulier).
2. Claudius, M. M. C. (F. Telegrafbestyrer).
3. Hansen, H. P. (F. Bogholder i Sparekassen).
4. Gedde, O. F. A. (F. Proprietær).
5. Abell, P. F. (F. Proprietær).
6. Madsen, V. (F. Vejer og Maaler).
7. Siboni, P. E. (F. Proprietær).
8. Jensen, V. H. (F. Guldsmed).
9. Sihm, O. S. N. E. (F. afdød Toldassistent).
10. Ebbesen, C. V. (F. Handelsagent).
11. Flemming, T. V. M. (F. Jernbaneassistent).
12. Mikkelsen, N. M. E. (F. Forpagter).
13. Glud, E. (F. Overlærer).
14. Sørensen, O. R. V. (F. afd. Kjøbmand).
15. Hansen, Aa. M. (F. Stadsingeniør).
16. Elley, H. J. (F. afd. Landmand).
17. Høfler, G. A. (F. Arrestforvarer).
18. Erichsen, E. (Plejefader Skovrider).
19. Lassen, N. A. (F. Distriktslæge).
20. Christensen, K. B. U. (F. Kjøbmand).
21. Ingwersen, R. (F. Godsejer).
22. Levy, J. (F. Bryggeriejer).
23. Schibler, I. A. L. (F. Barber).
24. Jensen, H. H. (F. Økonom).
25. Nyholm, H. J. (F. Proprietær).
26. Nielsen, C. F. H. P. (F. Cand. pharm., Materialist).
27. Eggertsen, V. (F. Kjøbmand).

I. Klasse.

1. Møller, G. (F. Kjøbmand).
2. Sihm, E. H. F. (F. afd. Toldassistent).
3. Wittrup, S. T. (F. Kjøbmand).
4. Elberling, J. V. (F. Cand. polit., Redaktør).
5. Hansen, N. L. (F. Gaardejer).
6. Harries, C. F. (F. afd. Forpagter).
7. Nielsen, N. M. (F. Restavratør).
8. Gad, H. C. (F. Læge).
9. Hansen, E. J. V. (F. Dyrlæge).
10. Clausen, C. (F. Ingeniør).
11. Aae, E. (F. Godsforvalter).
12. Madsen, S. M. (F. Lærer).
13. Møller, M. S. M. (F. Gaardejer).
14. Christensen, C. A. (F. Kjøbmand).
15. Hoppe, Aa. V. (F. Kjøbmand).
16. Kjær, C. J. (F. Skomagermester).
17. Nielsen, A. (F. Kobbersmed).
18. Rosenmeier, C. C. D. (F. Proprietær).
19. Hertz, S. L. (F. Kjøbmand).
20. Raackmann (Rathmann), N. (F. Glarmester).
21. Ingwersen, C. L. S. (F. Godsejer).
22. Eggertsen, S. (F. Kjøbmand).
23. Hansen, J. V. (F. Grosserer).
24. Syndberg, S. T. (F. Bogholder).
25. Hansen, E. E. (F. Bogbinder).
26. Koch, H. C. (F. Partikulier).

I de forskjellige Undervisningsfag er i det forløbne Skoleaar følgende læst eller indøvet:

II. Klasse.

Dansk (3 Timer, Bruun). Af Matzens Læsebog, 2den Del, er læst den sidste Halvdel af Bogens enkelte Afsnit, nemlig: Side 11—19, S. 45—71, S. 79—87, S. 114—149, S. 158—170, S. 176—181, S. 192—204 og S. 230—251. Idelig Øvelse i Analyse af den enkelte Sætning, senere af Sætningsforbindelser, navnlig til Indøvelse af Skilletegnesnes Brug. Det vigtigste af Bojesens danske Sproglære er læst og nogle Gange repeteret. Af Læsebogens Digte ere 17 lærte udenad, væsentlig for at øve i en ordentlig Fremsigelse af dem. Sauters Skriftlæsnings-Abc til Læsning af gothisk (dansk) Skrift er repeteret.

Dansk Stil (2 Timer, Brink). Ugentligt 2 Stile, i alt godt 70. Stilene have skiftevis været Diktat og Gjenfortælling.

Tysk (4 Timer, Wraae, senere Pastor Müller). Kapers Læsebog for Mellemlklasserne S. 1—75. Efter Iversens Grammatik de vigtigste Stykker af Formlæren, dog ikke anden Konjugation.

Tysk Stil (1 Time, Wraa, senere Pastor Müller). En Diktatstil, en Version; Holbechs og Petersens Materialier Stykkerne 1—16 mundtligt gennemgaaede og derefter skrevet c. 30 Stile.

Fransk (4 Timer, Jacobæus). Af Listov: Fransk Elementar-bog er læst samtlige franske Stykker. Af de danske Stykker ere c. 50 skrevet som Stil^g og lærte.

Religion (2 Timer, Birch). Efter Balslevs Bibelhistorie: forfra til Kirkens Historie. Efter Balslevs Lærebog: Loven, første og anden Trosartikel, Fadervor samt Daaben. Nogle Salmer lærte udenad.

Historie (3 Timer, Brink). Blochs mindre Lærebog i Historien er læst og repeteret gjentagne Gange til Aar 1848; for Danmarks Vedkommende dog til Wienerfreden.

Geografi (2 Timer, Steenberg). Granzows lille Geografi (med et som Manuskript trykt Tillæg). Tegnet 16 Kort.

Naturhistorie (2 Timer, Steenberg). Af Lützens Zoologi Nr. 2 læst Pattedyr og Fugle.

Regning (5 Timer, Brink). Reglerne for Brøkers Addition, Subtraktion, Multiplikation og Division ere indøvede saavel skriftligt paa Tavle som mundtligt. Ogsaa er Brøk anvendt i den Slags Opgaver, der pleje at henføres under Reguladetri. Der er regnet paa Tavle efter Meiers praktiske Regnebog, 2den Del, eller Opgaver ere regnede, opskrevne af Læreren.

Skrivning (2 Timer, Brink). Der er i 5 til 6 Uger skrevet efter Kiilsgaards Forskrifter; ellers efter hvad der er skrevet for af Læreren paa Skolens Tavle eller i Skrivebøgerne.

Gymnastik (1 Time, Svendsen). Gang- og Løbeøvelser, Springøvelser, Klaveøvelser, forskellige andre Legemsøvelser, samt smaa Marschture.

I. Klasse.

Dansk (3 Timer, Bruun). Af Matzens Læsebog, 2den Del, er læst den første Halvdel af Bogens enkelte Afsnit, nemlig: Side 1—10, S. 19—45, S. 71—79, S. 87—114, S. 149—158, S. 170—175, S. 181—192 og S. 204—230. Disciplene ere jævnlige øvede i Analyse af den enkelte Sætning. Det vigtigste af Bojesens danske Sproglære til § 47 er læst og nogle Gange repeteret. Øvelse i Læsning af gothisk (dansk) Skrift efter Sauters Skriftlæsnings-Abc. Af Læsebogens Digte ere 17 lærte udenad.

Dansk Stil (4 Timer, Bruun). Der er skrevet c. 130 Stile. Først 105 Diktatstile, hvoraf de fleste efter Stykker i den danske Læsebog, men 42 af dem Diktat af korte Retskrivningsregler og af vanskelige Ord, der have været læste og repeterede som Lektier. De sidste c. 25 Stile korte Gjenfortællinger.

Tysk (3 Timer, Brink). Af Listovs tyske Elementar-bog er læst forfra til Side 88. De første 21 Stykker ere i foresatte Smaalektier oversatte fra Dansk paa Tysk. Af Iversens Grammatik er lært Artiklens, Adjektivets og de personlige Pronominers Deklination, Hjelpeverbernes og det regelmæssige Verbums Konjugation, samt Præpositionernes Styrelse.

Tysk Stil (1 Time, Brink). Dels skriftligt, dels mundtligt ere de første 7 Stykker af Holbechs og Petersens Materialier blevne oversatte.

Religion (2 Timer, Birch). Efter Balslevs Lærebog: Loven samt Daaben. Balslevs Bibelhistorie: Af det gamle Testamente fra Skabelsen til Rigets Deling; af det ny Testamente til Jesu Indtog i Jerusalem. Nogle Salmer lærte udenad.

Historie (3 Timer, Brink). Efter Klaussens Udtog af Danmarkshistorien er læst forfra til Kong Kristian den 3dje.

Geografi (2 Timer, Steenberg). Af Granzows lille Geografi Evropa. Tegnet 12 Kort.

Naturhistorie (2 Timer, Steenberg). Af Lützens Zoologi Nr. 2 læst Pattedyrene.

Regning (6 Timer, Brink). Indøvelse i Regning med benævnte Størrelser i de 4 elementære Regningsarter samt i Op-gaver af den Art, der pleje at henføres under Benævnelsen Reguladetri, alt i hele Tal. Der er regnet efter Meiers praktiske Regnebog, 1ste Del. Tilsvarende lette Hovedregningsopgaver.

Skrivning (2 Timer, Brink). Disciplene ere indøvede dels efter Forskrift paa Skolens Tavle, dels efter det i deres Skrivebøger foreskrevne.

Gymnastik (2 Timer, Svendsen). Som i 2den Klasse.

Engelsk (2 Timer, nemlig A. 1 Time og B. 1 Time, Købke). Af Listovs Ledetraad, 1ste Afdeling, 8de Udgave, Stykkerne 1—50. Skriftlige Øvelser i Regelen i hver Time fra November Maaned af.

I Undervisningen i *Engelsk*, der kun læses i 2den Klasse, og som er frit Fag undtagen for de Disciple, der efter Ønske ere fritagne for at læse Fransk, har der af Klassens Disciple deltaget 23.

Sang (1 Time, Faaborg). Disciplene ere blevne øvede i Nodelæsning og have lært 12 Sange.

I Undervisningen i *Sang*, der er frit Fag for alle Disciple uden Undtagelse, har der deltaget 47 af begge Klassers Disciple.

De Bøger, der ville blive brugte i Skoleaaret 1883 - 84, ere følgende:

I begge Klasser: Matzens danske Læsebog, 2den Del, Bojesens danske Sproglære, Sauters danske Skriftlæsnings-Abc. — Iversens tyske Grammatik, Holbechs og Petersens Materialier til tyske Stile. — Balslevs Forklaring til Luthers Katekismus, Balslevs Bibelhistorie, en Salmebog. — Klaussens Udtog af Danmarkshistorien. — Granzows lille Geografi, 2den Udgave (med et som Manuskript trykt Tillæg), et Atlas. — Lützens Lærebog i Zoologien Nr. 2.

I 2den Klasse desuden: Kapers tyske Læsebog for Mellemklasserne. — N. N. Meiers Regnebog II. — Af Disciple, der læse Fransk: Listovs franske Elementarbog. — Af Disciple, der læse Engelsk: Listovs Ledetraad, 1ste Afdeling, 8de Udgave.

I 1ste Klasse desuden: Listovs tyske Elementarbog. — N. N. Meiers Regnebog I.

Aarsprøven.

Den skriftlige Prøve.

II. Klasse.

I. Klasse.

Onsdag den 4de Juli.

9—10. Dansk Diktat.	9—11. Dansk Diktat.
10—12. Dansk Stil.	11—12. Dansk Stil.

Torsdag den 5te Juli.

9—12. Regning.	9—12. Regning.
----------------	----------------

Den mundtlige Prøve.

(Bogstavet a betegner Disciple med ulige Nummere, Bogstavet b Disciple med lige Nummere. — Numrene ere regnede efter Censuren for Juni Maaned.)

II. Klasse.

I. Klasse.

Onsdag den 4de Juli.

3—5. a. Naturhistorie.
5—7. b. Naturhistorie.

Fredag den 6te Juli.

3—5. a. Engelsk.	8—10. a. Tysk.
5—7. b. Engelsk.	10—12. b. Tysk.

Lørdag den 7de Juli.

8—10. a. Tysk.	8—10. a. Historie.
10—12. b. Tysk.	10—12. b. Historie.
3—5. a. Naturhistorie.	
5—7. b. Naturhistorie.	

Mandag den 9de Juli.

3—5. a. Fransk.	3—5. a. Geografi.
5—7. b. Fransk.	5—7. b. Geografi.

II. Klasse.

I. Klasse.

Tirsdag den 10de Juli.

8—10. a. Regning.	8—10. a. Dansk.
10—12. b. Regning.	10—12. b. Dansk.
3—5. a. Historie.	
5—7. b. Historie.	

Onsdag den 11te Juli.

3—5. a. Dansk.	4—5 ¹ / ₂ . a. Religion.
5—7. b. Dansk.	5 ¹ / ₂ —7. b. Religion.

Torsdag den 12te Juli.

4—5 ¹ / ₂ . a. Religion.	3—5. a. Regning.
5 ¹ / ₂ —7. b. Religion.	5—7. b. Regning.

Fredag den 13de Juli.

8—10. a. Geografi.	6—7. a og b. Gymnastik.
10—12. b. Geografi.	
6—7. a og b. Gymnastik.	

Torsdag den 12te Juli, Kl. 10, afholdes Prøve over de indmeldte Disciple.

Lørdag den 14de Juli, Kl. 8, meddeles Aarsprøvens Udfald, hvorefter Sommerferien begynder.

Mandag den 20de August, Kl. 11, begynder Undervisningen i det nye Skoleaar.

Til at overvære Aarsprøven indbydes Disciple-nes Forældre og Værger samt Enhver, der interesserer sig for Skolens Virksomhed.

Horsens, den 6te Juni 1883.

Bruun.

Steenberg.